

Genbrugsløfte

Et kollektivt håndslag for mere genbrug

Et bredt samarbejde vil løfte genbruget

Klimaaftalens krav til øget genbrug af genbrugspladsernes affald, har ført Dansk Affaldsforening og de frivillige velgørende organisationer - Røde Kors, Kirkens Korshær og Folkekirkens Nødhjælp - sammen i et kollektivt samarbejde. Sammen vil de styrke og øge genbrugsindsatsen frem mod 2027.

Målet er ambitiøst: Genbruget i Danmark skal fordobles. Det er en mulighed, fordi mængderne er enorme. Den største udfordring lige nu er at sikre en infrastruktur med et stabilt og velkoordineret aftag.

I Danmark har vi besluttet, at udledning af drivhusgasser skal reduceres med 70 pct. i 2030 i forhold til 1990. Det er nødvendigt. Fortsætter det nuværende niveau, vil affaldssektoren i 2030 udlede ca. 2,4 mio. tons CO₂e og dermed stå for 5,7 procent af den samlede danske CO₂-udledning.

I dag energiudnyttes en tredjedel af alt dansk affald, og en væsentlig del af affaldssektorens udledning af CO₂e stammer fra forbrænding. Derfor er der brug for nye initiativer, der flytter flere genstande højere op i affaldshierarkiet, så vi sikrer en bedre og smartere udnyttelse af ressourcerne. Mange gode initiativer er allerede i gang inden for genanvendelse, men der er også behov for at styrke og øge fokus på genbrug.

Mere genbrug er nødvendigt. Hver eneste dag tager landets genbrugspladser imod genstande, som stadig har en værdi og kan bruges igen. De genstande skal sorteres og udnyttes bedre. Langt fra alt kan genbruges. Men vi skal genbruge mere.

De frivillige velgørende organisationer vil sammen med Dansk Affaldsforening udvikle fælles løsninger og modeller, der optimerer genbrugsindsatsen.

Begge parter spiller en væsentlig rolle i genbrugskredsløbet. De kommunale affaldsselskaber har en central strukturel rolle som modtager og videreformidler af affalds- og genbrugseffekter. Mens de frivillige velgørende organisationer har en central strukturel rolle som distributions- og aftagerled af genbrugseffekter, som enten afleveres direkte af borgerne i butikkerne eller kommer fra genbrugspladserne.

Med genbrugsløftet forpligtes partnerne til et samarbejde, som effektivt optimerer indsatsen, skaber bedre forståelse og sikrer øget udnyttelse af erfaring og ressourcer til gavn for fremtidens genbrugsindsats i Danmark.

Hvorfor er et samarbejde vigtigt?

Vi er allerede gode til at prioritere genbrug i Danmark. Især tekstil har et velfungerende genbrugskredsløb, hvor borgerne afleverer brugt tøj i containere, som de velgørende organisationer sælger videre til nye ejere. Det ved vi, har en stor effekt. Men vi ved også, at der i affalds- og genbrugskredsløbet stadig er et stort og uudnyttet potentiale.

Blandt andet har nyindkøbte husholdningseffekter, møbler og elektronik et markant klimaaftrek. Hvis vi kan blive bedre til at forlænge produkternes levetid og prioritere genbrug frem for affald, vil langt flere produkter blive recirkuleret og udgøre en stor forskel for CO₂-udledningen.

Flere aspekter har indflydelse på, at vi endnu ikke har forløst det fulde genbrugspotentiale:

1. For få gode og effektive samarbejder mellem genbrugspladser og de frivillige organisationer

Samarbejdet mellem genbrugspladserne og de frivillige organisationer skal videreudvikles og forbedres. I dag er der for mange forskellige modeller for samarbejdet mellem genbrugsplads og genbrugsbutik. Nogle modeller fungerer godt, mens andre fungerer mindre godt. Det eksisterende samarbejde sikrer langt fra altid de optimale forhold for borgerne, vejlederne på genbrugspladsen og de frivillige aktører, hvilket resulterer i mindre genbrug.

2. Manglende dokumentation af genbrugsgevinster

At genbrug bidrager til at sænke CO₂-aftrykket, er et faktum. Men der ligger et stort arbejde i at dokumentere, hvor stor en forskel genbrug udgør, og hvor meget genbrugets centrale aktører varetager. Derudover har genbrugsindsatsen markante sociale gevinster i form af de mere end 30.000 frivillige, der engageres af de frivillige velgørende organisationer, personer uden for arbejdsmarkedet, der engageres i genbrugsarbejdet samt det sociale og humanitære arbejde, som overskuddet fra genbrugsbutikkerne muliggør.

3. Manglende viden om genbrugskvalitet

For mange borgere er viden om væsentlige genbrugsbegreber – herunder viden om, hvad der kan bruges igen, og hvad der er affald – alt for mangelfuld. Der foreligger derfor stadig en stor kommunikations- og samarbejdsopgave i at inddrage og kommunikere til borgerne om potentialet i at forbedre deres genbrugsvaner.

Et bredt samarbejde vil
gøre en reel forskel

Fordobling af genbruget i 2027

Sammen arbejder vi målrettet mod en ambitiøs målsætning om at fordoble genbruget frem mod 2027. Resultatet skaber vi med samarbejde og en optimering af genbrugets vej fra genbrugsplads til genbrugsbutik, samt inddragelse af borgerne og et øget vidensniveau, som gør det nemt for alle at gennemskue, prioritere og sortere genbrug.

Sådan skal genbruget fordobles

De kommunale affaldsselskaber og de frivillige velgørende organisationer spiller hver især en afgørende rolle i det danske genbrugskredsløb som henholdsvis modtager og distributør. Med respekt for hinandens rammebetingelser vil vi sikre optimal udnyttelse af erfaring og spidskompetencer. Med dem skal vi forløse det markante potentiale, samarbejdet giver os, og kommunikere og dokumentere til bl.a. politikere, embedsmænd og borgere.

Konkret skal samarbejdet udmønte sig i følgende indsatsområder.

1. Bedre organisering mellem genbrugspladser og genbrugsbutikker

For mange genbrugseffekter går til spilde og finder ikke vej fra genbrugspladsen til genbrugsbutikken. Organiseringen skal styrkes, så de frivillige velgørende organisationer nemmere og smartere kan håndtere de genbrugseffekter, der sorteres lokalt på genbrugspladsen. Det handler om at skabe ensartede rammer og bedre forståelse for alle parter og dermed sikre en god fordeling af genbruget fra genbrugsplads over genbrugsbutik til nye ejere.

Første skridt er at dele viden og identificere de steder, hvor samarbejdet allerede fungerer. De erfaringer skal bruges til at udvikle nye guidelines og best-practice-løsninger, der tilgodeser både genbrugspladserne, de frivillige velgørende organisationer og ikke mindst borgere.

2. Genbrugseffekten skal dokumenteres

En forudsætning for at genbruget øges er, at borgerne ved, hvad der virker, og hvilken forskel genbrugsindsatsen gør. Vi har både data og viden, der kan bidrage til etablering og formalisering af branchestandarder for genbrugseffekter. Dem skal vi sammen sætte i spil.

Derudover bestræber vi os på at udarbejde årlige beregninger på genbrugsområdet, hvor både klima- og samfundseffekt dokumenteres. Beregningen skal blandt andet forsikre borgerne om, at den sorteringsindsats, de gør, også har en betydning.

3. Borgerkommunikation skal sikre bedre genbrugsvaner

Som borger er affald ofte den nemmeste løsning, og det kan være svært at vurdere om en effekt kan bruges igen, eller den skal sorteres som affald. Dansk Affaldsforening og de frivillige velgørende organisationer vil i en fælles indsats kommunikere med samlet stemme og udnytte deres stærke platforme til at skabe bedre forståelse.

Det betyder, at vi både skal aktivere genbrugspladser og genbrugsbutikker i kommunikationsindsatsen, men vi skal også undersøge muligheden for at kommunikere direkte til borgerne, så de allerede ved husstanden kan træffe oplyste beslutninger om prioritering af genbrug.

De fire genbrugsprincipper

Alle fire parter i samarbejdet forpligter sig til at understøtte, overholde og efterleve følgende principper med målet om at fordoble genbruget i 2027.

1. Genbrug gør en forskel

At genbruge mere gør en forskel for klimaet, og det gør en forskel for samfundet. Hver afsat genbrugseffekt er en lille succeshistorie, og det skal vi fortælle om. Vi opfordrer til genbrug, og vi opfordrer til køb af genbrug.

3. Gode modeller og gennemsigtige rammer for genbruget

Det er bydende nødvendigt at skabe gunstige strukturer for genbrugsindsatsen. Samarbejdet parter arbejder derfor målrettet på at sikre, at genbrugspladser og genbrugsbutikker kender, bruger og udvikler modeller, der også tilgodeser organisationernes ressourcer.

2. Viden og know-how på tværs

Deling af viden og know-how er en forudsætning for, at vi som samfund bliver bedre til at genbruge. Som fire markante genbrugsaktører er det helt centralt, at vi ved, hvad der virker, og hvad der ikke gør. Derfor er samarbejdet en platform for at dele den værdifulde viden og erfaring, som vi hver især besidder.

4. Klar tale og brugbare actions

Vejledning og hjælp til prioritering af genbrug betragtes som et vigtigt skridt for at forbedre borgernes genbrugsvaner. Samarbejdets parter er centrale aktører, der skal bidrage til at forme genbrugsfortællingen i en positiv retning og inspirere flere borgere til at gøre en endnu større indsats.

Kirkens Korshær

Nikolaj Plads 15
1067 København K

Tlf. +45 33 12 16 00
kk@kirkenskorshaer.dk

Røde Kors

Blegdamsvej 27
2100 København Ø

Tlf. +45 35 25 92 00
info@rodekors.dk

Dansk Affaldsforening

Vester Farimagsgade 1, 5. sal
1606 København V

Tlf. +45 72 3120 70
mail@danskaaffaldsforening.dk

Folkekirkens Nødhjælp

Meldahlsgade 3
1613 København V

Tlf. +45 33 15 28 00
kontakt@dca.dk